

Mogelijkheden beleidsaanpassingen en het effect op het meerjarenperspectief op het snijvlak en in de keten van lokaal e/o SDD e/o SOJ

Voorstel A: Hulp en ondersteuning naar de voorkant	
INHOUD	
Kern van het voorstel (kort samengevat)	Er worden kansen gezien in de beweging naar de voorkant: van regionaal naar lokaal en van achter de beschikking naar voor de beschikking. Met andere woorden, van een (regionale) maatwerkvoorziening naar een (lokale) algemene/basisvoorziening. Bij deze beweging hoort ook een verschuiving van het budget van regionaal naar lokaal en een beweging van productfinanciering naar formatiefinanciering. Deze beweging vraagt een andere invulling van de toegangsfunctie.
Doel	Versterking van hulp en ondersteuning aan de voorkant leidt tot minder (onnodig) opschalen en sneller afschalen.
Maatschappelijk effect en aanvaardbaarheid	Doordat er meer hulp en ondersteuning wordt geboden als algemene voorziening vanuit het lokale team zijn minder maatwerkvoorzieningen nodig. Dit betekent dat er minder beschikkingen hoeven worden afgegeven, waardoor de administratieve last binnen de toegang afneemt. Er kan eerder van de maatwerkvoorziening worden afgeschaald naar ambulante hulp en ondersteuning binnen de algemene/ basisvoorziening. Vervolgens kan ook binnen het lokale voorveld weer verder worden afgeschaald.
NETWERK	
Betrokken organisaties (o.a. relatie Beleidsplan SDD en Omdenknotitie SOJ)	Gemeenten, SDD, SOJ, aanbieders lokaal voorveld
Lokale sturing en maatwerk	Met de beweging naar de voorkant nemen de lokale sturingsmogelijkheden toe. Anderzijds is het belangrijk te realiseren dat het bij een algemene voorziening moeilijk is te sturen op de toegang. Het betreft immers een algemene voorziening, waar iedereen gebruik van kan maken. Als deze voorziening ook nog eens laagdrempelig is, bestaat het risico dat hier een aanzuigende werking vanuit gaat.
EFFECTEN EN RISICO'S	
Kwaliteit	Hulp en ondersteuning aan de voorkant draagt bij aan de integraliteit van het (lokale) aanbod. De lokale teams kunnen meer regie voeren op de hulpverlening en de mogelijkheden van vroeg interventie worden versterkt.
Juridisch	Gekeken moet worden voor welke vormen van hulp en ondersteuning de beweging naar de voorkant mogelijk is op basis van geldende wet en regelgeving.

Technische uitvoerbaarheid	<p>Bij de beweging naar de voorkant is het belangrijk te leren door te doen. Dit vraagt om ruimte om hiermee te experimenteren en niet alles aan de voorkant al helemaal dicht te willen timmeren.</p> <p>Concreet moet voor deze beweging worden bepaald voor welke producten binnen de huidige maatwerkvoorzieningen het wenselijk en haalbaar is wanneer deze, bij een passend aanbod aan de voorkant, worden afgebouwd of zelfs geschrapt.</p>			
	<p>Daarna dient te worden bepaald hoe dit aanbod aan de voorkant er dan uit komt te zien, waarbij het belangrijk is te kijken hoe dit aanbod optimaal kan worden gekoppeld aan bestaande (lokale) algemene voorzieningen. Hierbij moet ook worden onderzocht of de ingezette algemene voorziening daadwerkelijk goedkoper is dan de eerder ingezette maatwerkvoorziening. Wanneer de algemene voorziening wordt ingericht op een innovatieve manier, bijvoorbeeld door hierbij sociale ondernemingen in te schakelen (zoals 'Helpende Handen'), zal dit niet alleen een positief effect hebben op de omvang van de besparing in de Wmo en Jeugd, maar ook bijdragen aan het stimuleren van de uitstroom uit de bijstand en daarmee in de Participatiewet.</p> <p>Tot slot moet ten aanzien van het eerder afschalen een inschatting worden gemaakt hoeveel korter een bepaalde voorzieningen ingezet kan worden wanneer eerder kan worden afgeschaald.</p>			
Financiën	2020	2021	2022	2023
- Opbrengst	PM	PM	PM	PM
	<p>De verwachting is dat deze beweging een aanzienlijke besparing op kan leveren. Meest evident hierbij is de besparing op de indicatiestelling. Professionals zijn vaak 5 tot 10 uur kwijt zijn aan het maken van een plan en een bijbehorende beschikking. Wanneer deze administratieve last wegvalt bespaart dit per traject al tussen de € 200,- en € 400,-.</p> <p>Daarnaast kan de verschuiving naar de voorkant ook leiden tot een flexibele opvang van de groei, doordat je in het lokale team uren beschikbaar hebt om de ondersteuning te bieden en deze uren flexibel kunt inzetten, in plaats van ongelimiteerd beschikkingen afgeven voor de tweedelijnszorg. Dit bevordert de beweging naar goed is goed genoeg.</p>			
- Voordeel opbrengt	<p>Lokaal / regionaal/ extern</p> <p>Lokaal: Lokaal kan een voordeel ontstaan doordat het huidige lokale voorveld verder versterkt kan worden door de nieuwe taken aan de voorkant te koppelen aan de bestaande voorzieningen. Dit kan echter wel om een lokale investering vragen.</p> <p>Regionaal: Aangezien regionale voorzieningen worden geschrapt valt het financiële voordeel in eerste instantie op de regionale voorzieningen.</p> <p>Extern: Voor een aantal externe aanbieders zal (een deel) van hun aanbod komen te vervallen. Dit kan leiden tot frictiekosten of anderszins gevolgen hebben voor de kostprijs van de producten die zij wel blijven aanbieden.</p>			

- Zekerheid van de opbrengst	<p>Het verminderen van het aantal indicaties zal een aanzienlijke opbrengst genereren, als gevolg van het verminderen van de administratieve last.</p> <p>Daarnaast is het de verwachting dat er onderaan de streep kosten worden bespaard, door een grotere inzet van voorliggende (goedkopere) voorzieningen en een afname van (duurdere) maatwerkvoorzieningen.</p>
------------------------------	--

Voorstel B: Inkoop	
INHOUD	
Kern van het voorstel (kort samengevat)	<p>Dit voorstel is gericht op aanpassingen in de inkoopsystematiek. De centrale gedachte hierbij is dat er mogelijkheden zijn om de wijze van inkoop anders/efficiënter in te richten, die op korte of langere termijn kunnen leiden tot financiële besparingen. Daarbij gaat het niet om één voorstel, maar om verschillende opties die apart of in combinatie met elkaar tot besparingen zouden kunnen leiden. De opties variëren van relatief kleine aanpassingen van de huidige wijze van inkoop tot de overstap op een volledig andere inkoopsystematiek. Het gaat concreet om de volgende voorstellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inkoop Jeugd (SOJ) en Wmo (SDD) afstemmen / harmoniseren - Aantal aanbieders inperken - Innovatieprikkel inbouwen - Langjarige contracten afsluiten - Alternatieve inkoopmodellen inzetten/onderzoeken – specifiek: populatie gebonden bekostiging - Perverse prikkels zorgaanbieders wegnemen / resultaatbekostiging verder vormgeven <p>In de <u>bijlage</u> bij dit format is een uitwerking van de verschillende maatregelen te vinden.</p>
Doel	<p>Door het slimmer organiseren van de inkoop van (regionale) voorzieningen financiële besparingen realiseren. Wens (maar niet op voorhand noodzakelijk) is de huidige kwaliteit van dienstverlening voor inwoners minimaal te behouden en waar mogelijk te verbeteren.</p>

Maatschappelijk effect en aanvaardbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> - Voor een aantal maatregelen geldt dat de kwaliteit van dienstverlening mogelijk verhoogd kan worden, bijvoorbeeld door de aansluiting 18-/18+, effectieve inzet/inkoop van ondersteuning voor multiprobleem gezinnen en betere aansluiting Passend Onderwijs en jeugd.. Dit geldt ook voor het inbouwen van innovatieprikkelers. - Voor een aantal maatregelen geldt dat het effect is dat de keuzevrijheid voor inwoners wordt ingeperkt. Dit geldt bijvoorbeeld als gekozen wordt voor een populatie gebonden bekostigingssystematiek of wanneer de contractering wordt stopgezet/het aantal aanbieders wordt ingeperkt. - Daarnaast kan de betaalbaarheid van voorzieningen voor de lange termijn worden gewaarborgd wanneer met deze maatregelen kosten kunnen worden bespaard. 			
NETWERK				
Betrokken organisaties (o.a. relatie Beleidsplan SDD en Omdenknotitie SOJ)	SDD en SOJ			
Lokale sturing en maatwerk	De contractering voor de maatwerkvoorzieningen/tweedelijns zorg is regionaal belegd.			
EFFECTEN EN RISICO'S				
Kwaliteit	Zie maatschappelijke effecten en de bijlage.			
Juridisch	<ul style="list-style-type: none"> - Risico van verder vormgeven resultaatbekostiging i.v.m. uitspraken CRvB - Risico van ongelijke benadering van aanbieders (concurrentiebeginsel) 			
Technische uitvoerbaarheid	<p>Voor een aantal maatregelen geldt dat deze vrij eenvoudig uitvoerbaar zijn, door aan de inkoopkant aan knoppen te draaien. De invoering van een geheel nieuwe inkoopssystematiek heeft daarentegen veel voeten in de aard. Dit vraagt een intensief voorbereidings- en aanbestedingstraject.</p> <p>De inkoopmodellen van de SOJ en SDD bieden wel mogelijkheid om aanpassingen door te voeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het inkoopmodel van de SOJ loopt t/m 2021, maar biedt ruimte om andere afspraken te maken. - De contracten van de SDD (Wmo) kennen geen vaste looptijd, maar lopen stilzwijgend door na initiële looptijd. Het uitgangspunt van de huidige contractering is ook het aangaan van een samenwerkingsrelatie met de aanbieders. Van beide kanten bestaat overigens wel de mogelijkheid om een contract te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn. 			
Financiën	2020	2021	2022	2023
- Opbrengst	PM	PM	PM	PM

	De verscheidenheid en complexiteit van de verschillende opgaven zorgt ervoor dat nog geen concrete bedragen genoemd kunnen worden. Dit zal o.a. door mensen van inkoop i.c.m. mensen vanuit beleid SDD/SOJ gezien moeten worden.
- Voordeel opbrengt	Regionaal
- Zekerheid van de opbrengst	Hoog (voor een aantal van de maatregelen)

Bijlage 1 Uitwerking onderdeel inkoop

Bij het onderdeel inkoop is door meerdere groepen gesproken over de mogelijkheden om vanuit verandering/aanpassing van de inkoopsystematiek besparingen te realiseren. Daarbij zijn diverse opties benoemd, die in meer of mindere mate zijn uitgewerkt. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de opties die zijn genoemd.

Maatregel	Inhoudelijk effect	Financieel effect	Kansen/risico's	Uitzoeken
------------------	---------------------------	--------------------------	------------------------	------------------

<p>Inkoop Jeugd (SOJ) en Wmo afstemmen / harmoniseren (SDD)</p>	<p>Dit zijn nu gescheiden werelden / opdrachtgevers, terwijl ook inhoudelijk behoefte is aan meer aansluiting. O.a. vanwege aansluiting 18-/18+, multiproblem gezinnen en de aansluiting tussen Passend Onderwijs en Jeugd.</p> <p>Gezamenlijke inkoop kan bijdragen om inhoudelijke vraagstuk verder te brengen.</p>	<p>Door de inkoop jeugd en Wmo nauw op elkaar af te stemmen/te harmoniseren zouden mogelijk besparingen kunnen worden gerealiseerd door o.a. efficiency, grotere contracten en betere inhoudelijke aansluiting.</p>	<p>Kans om inhoudelijk en financieel zaken beter te organiseren.</p> <p>Dit kan mogelijk tot nieuwe producten leiden om de ondersteuning aan inwoners/cliënten te optimaliseren. Niet alleen in de aansluiting tussen 18- en 18+, maar ook in gezinnen met multi problematieken.</p> <p>Daarnaast biedt samenwerking met de samenwerkingsverbanden in het onderwijs mogelijk ook kansen.</p> <p>Risico van ingewikkeld/intensief traject waardoor maatregel pas op langere termijn besparingen zal opleveren.</p>	<p>Financiële effect nader in beeld brengen. Het inkopen van specifieke Wmo-trajecten gericht op de doorstroom vanuit jeugd kan bijdragen aan een financieel voordeel, omdat de kosten van Wmo-ondersteuning gemiddeld wat lager zijn dan de kosten van de jeugdzorg.</p> <p>Het is de vraag of grotere contracten daadwerkelijk tot besparingen zullen leiden. Vanuit de opgelegde AmvB dient de inkoopprijs gebaseerd te zijn op transparante kostprijsberekeningen en in dergelijke berekeningen zitten, doordat het vooral gaat om de inzet van personeel, weinig componenten die de kostprijs sterk beïnvloeden.</p>
---	---	---	---	---

<p>Aantal aanbieders beperken</p>	<p>Het effect is dat de keuzevrijheid voor inwoners afneemt. Mogelijk leidt dit tot een afname van de vraag. Stijging van PGB?</p> <p>Daarnaast zal het maatschappelijke effect groot zijn, omdat de huidige relatie tussen cliënt en ondersteuner in veel gevallen zal worden verbroken. Met name bij zeer kwetsbare cliënten kan dit grote impact hebben.</p>	<p>Hoe meer aanbieders, hoe meer vraag zo leert de ervaring. Door het aantal aanbieders te beperken (zoals nu ook gebeurd bij individuele begeleiding) kan de vraag worden gedempt. Dit levert op korte termijn een besparing op.</p>	<p>Kans om op korte termijn besparing te realiseren. Hierbij dient echter de kanttekening gemaakt te worden dat het beperken van het aantal aanbieders/een nieuwe aanbesteding een kans biedt, maar geen garantie geeft voor lagere tarieven. Er zijn inmiddels ook voorbeelden van aanbestedingen in het land (recent in Tilburg) waar partijen niet hebben ingeschreven, omdat men de in het bestek gehanteerde tarieven te laag vond en de gemeente de prijzen alsnog naar boven heeft moeten bijstellen.</p> <p>Bestuurlijk risico van inperking keuzevrijheid.</p>	<p>Mogelijke financiële effecten in beeld brengen.</p>
-----------------------------------	---	---	---	--

Innovatieprikkel inbouwen	Betere / efficiëntere behandelingen voor inwoners/cliënten.	Innovatie bij aanbieders kan leiden tot besparingen omdat behandelingen efficiënter/effectiever worden ingericht.	Kans om transformatie te versnellen.	Nadat de SDD vanuit de transitiefase in eerste instantie de uitgangspunten van de contractering onder de Awbz heeft overgenomen zijn in de
------------------------------	---	--	---	--

				periode daarna alle contracten opnieuw ingericht waarbij resultaatgerichte financiering en maximale prikkels om te innoveren steeds de centrale uitgangspunten zijn geweest. Er dient uitgezocht te worden of deze uitgangspunten aangescherpt kunnen worden en ditzelfde geldt voor de contracten bij de SOJ.
Langjarige contracten afsluiten	Continuïteit bieden richting inwoners/cliënten. Flexibiliteit verminderd, ook om nieuwe aanbieders een kans te bieden.	Door langjarige contracten af te sluiten kan mogelijk de prijs worden gedrukt, doordat je de besparingsafspraken maakt.		Financiële effect nader in beeld brengen.

<p>Alternatieve inkoopmodellen inzetten/onderzoeken – specifiek: populatie gebonden bekostiging</p>	<p>Verbetering van kwaliteit? Keuzevrijheid wordt ingeperkt.</p>	<p>Financiële voorspelbaarheid door mogelijkheid van lumpsum bekostiging (i.p.v. open einde regeling) en mogelijkheid om financieel te sturen (op totale lumpsum bedrag).</p>	<p>Mogelijk effect is ontstaan van wachtlijsten. Risico teveel afhankelijk te worden van 1 aanbieder. Bestuurlijk risico inperking keuzevrijheid.</p>	<p>Effecten/ervaringen in den lande van populatie gebonden bekostiging inventariseren. Financiële effect nader in beeld brengen.</p>
			<p>Geen sterke prikkels tot innovatie en servicegerichtheid zijn. Ook is er minder financiële transparantie in vergelijking met prestatiebekostiging.</p>	
<p>Perverse prikkels zorgaanbieders wegnemen / resultaatbekostiging</p>	<p>Aanbieders gaan meer sturen op resultaat omdat bekostiging positief resultaat beloond i.p.v. bekostiging die ziek zijn 'beloond'. Sturen op uitstroom i.p.v. instroom.</p>	<p>Als aanbieders worden geprikkeld om te sturen op uitstroom/resultaat zullen ze hun behandeling slimmer/efficiënter gaan inzetten waardoor er financiële besparingen mogelijk zijn.</p>	<p>Kans is om aanbieders te stimuleren te sturen op uitstroom en resultaat waardoor er voor hen een prikkel is hun behandeling zo slim / efficiënt mogelijk in te richten. Nu hangt bekostiging vaak aan instroom en aantal behandelingen.</p>	<p>Financiële effect nader in beeld brengen van verdere aanscherping resultaatgerichte financiering. Hierbij ook de ervaringen van de leertuin zorgvernieuwing betrekken.</p>

Voorstel C: Eén integrale toegang voor ondersteuning	
INHOUD	
Kern van het voorstel (kort samengevat)	<p>Op dit moment hebben inwoners/gezinnen soms te maken met verschillende loketten voor hun ondersteuningsvragen. Door middel van een het organiseren van één brede integrale toegang willen we dit in de toekomst voorkomen. We willen dat inwoners/gezinnen voor alle ondersteuningsvragen terecht kunnen bij het sociaal (wijk)team. Dit is niet alleen prettiger voor inwoners, omdat ze dan slechts één keer hun verhaal hoeven te doen in hun eigen woonplaats, maar dit zal ook een positief effect op de ondersteuning hebben: integraal, betere inzet van voorliggende voorzieningen en een betere verbinding met maatwerk/specialistische voorzieningen (volgens principe zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig), op- en afschalen. Door de regie bij het sociaal (wijk) team – en indien mogelijk bij één persoon binnen dit team – kun je beter regie voeren op de effectiviteit van de ingezette ondersteuning.</p> <p>Om te kunnen anticiperen op de lokale situatie/hulpvragen is het belangrijk dat er data beschikbaar worden gesteld, zodat er lokaal gestuurd kan worden op de juiste inzet van professionals, voorliggende voorzieningen en regionale inkoop van maatwerk/specialistische voorzieningen</p>
Doel	<p>Best passende ondersteuning organiseren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - laagdrempelig en dicht bij huis. Inwoners kunnen lokaal in hun eigen gemeente terecht voor alle ondersteuningsvragen; ze hoeven niet naar verschillende loketten - We organiseren lokaal een hoogwaardige intake, waarbij domein overstijgend naar de ondersteuningsvraag van een inwoner/gezin wordt gekeken.
Maatschappelijk effect en aanvaardbaarheid	<p>Inwoners kunnen op één plek terecht voor al hun ondersteuningsvragen en krijgen de best passende ondersteuning. Bij de hoogwaardige intake wordt er nadrukkelijk wel onderscheid gemaakt tussen enkelvoudige en complexe ondersteuningsvragen en de aanpak hiervan. Zo kort en eenvoudig als mogelijk, zo lang en maatwerk als noodzakelijk.</p>
NETWERK	
Betrokken organisaties (o.a. relatie Beleidsplan SDD en Omdenknotitie SOJ)	<p>Zowel bij de SDD en de SOJ bestaat de wens om meer aan te sluiten bij de lokale structuren en is de overgang tussen 18-en 18+ een belangrijk aandachtspunt. Het voorliggende voorstel sluit hierop aan.</p>
Lokale sturing en maatwerk	<p>Als gevolg van de lokale integrale brede intake kan er beter gestuurd worden op gebruik (voorliggende) lokale voorzieningen. En op passende inzet van professionals en maatwerk voorzieningen. Tevens kan er beter maatwerk geboden worden: ondersteuning passend bij de ondersteuningsvraag van inwoners, vraaggericht in plaats van aanbodgericht.</p>
EFFECTEN EN RISICO'S	

Kwaliteit	De decentralisaties van de jeugdhulp, wmo en participatie hadden als doelstelling om ondersteuning sneller en dichterbij huis te organiseren. Door de transformatie van de toegang tot ondersteuning door middel van één integrale toegang voor <u>alle</u> ondersteuningsvragen is een doorontwikkeling van de toegang in lijn met de doelstellingen die de wetgever voor ogen had.
Juridisch	Geen risico. Het is een verandering van de dienstverlening; niet van aanbod.

Technische uitvoerbaarheid	<p>De backoffice van diverse organisaties zal anders georganiseerd moeten worden. Aandachtspunten hierbij zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brede intake, dus voorkomen van verschillende loketten (ook binnen het sociaal (wijk)team zelf) - Huisartsen en gecertificeerde instellingen zijn ook een belangrijke verwijzer. Belangrijk dat alle aanbieders op dezelfde criteria jeugdigen/volwassenen moeten toetsen voor toegang tot hulpaanbod, ongeacht verwijzer (in verordening opnemen?) - Professionals kijken samen met de inwoner/het gezin wat er nodig is en achter de schermen wordt er gekeken hoe dit gefinancierd wordt (doen wat nodig is, wet overstijgend kijken) - Specialistische professionals zullen meer een T-profiel moeten ontwikkelen om de brede intake te kunnen doen - Doen wat nodig is, backoffice 'volgt' de ondersteuningsvraag <p>Uitzoeken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rol huisartsen (positionering en samenwerking) - (benodigde) competenties professionals in sociaal (wijk)team en samenstelling sociaal (wijk)team: T-profiel - Organisatorische effecten x vormgeving - Budgetbewustzijn bij professionals vergroten - Beschikbaar stellen van lokale data - Hoe en waar de doorzettingsmacht beleggen (in sociaal (wijk)team?) - Kan de SDD binnen de huidige GR de beweging naar voren maken? - Welke praktische voorwaarden moeten gerealiseerd worden om de beweging naar de voorkant te maken (zowel lokaal als bij de GR'en) - Hoe gaat de sturing en de verantwoordelijkheid georganiseerd worden? 			
Financiën	2020	2021	2022	2023
- Opbrengst	Xx	Xx	PM	PM

	<p>Op dit moment is de doorrekening lastig te maken. Om deze doorrekening te maken, stellen we het volgende voor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Draai in één of twee gemeenten een pilot, waarbij je werkt volgens het principe van één integrale toegang voor ondersteuning. In deze pilot kun je dan zowel de kosten als de opbrengsten doorrekenen: wat kost het om de hoogwaardige intake te organiseren (verschuiving personeel naar lokale (wijk)teams met de juiste competenties) en wat zijn de financiële effecten aan zowel de voorkant (inzet voorliggende voorzieningen) en achterkant (inzet specialistische en/of maatwerkvoorzieningen). Dit vraagt ook om aan bundeling van data lokale voorliggende voorzieningen, SOJ en SDD. 2. Naast de financiële analyse van de pilot is het verstandig om hiernaast onderzoek te doen naar maatschappelijke businesscases in het land om de resultaten te kunnen vergelijken en te duiden. Hoe verhouden de resultaten van de pilot zich met de maatschappelijke effecten. <p>Risico: Maatschappelijke businesscases zijn vaak gebaseerd op aannames en nog weinig op ervaringscijfers</p>
- Voordeel opbrengt	<p>Lokaal / regionaal/ extern</p> <p>Naar verwachting zullen de kosten voor de specialistische zorg/maatwerkvoorzieningen minder worden en daarmee de gemeentelijke kosten voor de SDD en SOJ omlaag gaan. De kosten voor de voorliggende voorzieningen zullen naar verwachting wel omhoog gaan.</p>
- Zekerheid van de opbrengst	<p>Middelhoog.</p> <p>In Capelle aan de IJssel is te zien dat de totale zorgkosten voor jeugd (bestaande uit regionaal en lokaal ingekochte jeugdhulp) sinds 2015 een dalende lijn laat zien. Hierin speelt het CJG als spil in het lokale zorglandschap een belangrijke rol. Zij stuurt als poortwachter op de verdeling van de zorg, zodat de beperkte middelen besteed worden aan ouders en kinderen die het meest nodig hebben. We doen de aanname dat een integrale toegang hier ook een belangrijke rol in heeft vervuld en verwachten dat dit ook vertaald kan worden naar een kans op verlaging van de totale zorgkosten in de Drechtsteden.</p>

Voorstel D: Toekomstbestendig Inwonersportaal

INHOUD

<p>Kern van het voorstel (kort samengevat)</p>	<p>Toekomstbestendig inwonersportaal: de cliënt is eigenaar over zijn/haar eigen dossier i.p.v. organisaties die een dossier opstellen en de cliënt deze op verzoek kan inzien. Transparante ondersteuning en tegengaan van dubbele registratie. Zorg en ondersteuning wordt efficiënt ingezet.</p> <p>Het gebruik van een inwonersportaal is een nieuwe technologische ontwikkeling. Er is in den lande nog weinig ervaring mee. Het project vraagt een goede voorbereiding en een adequate ICT begeleiding. De ontwikkeling en implementatie hiervan is een meerjarig proces.</p>
<p>Doel</p>	<p>Implementeren van een technisch goed ingericht transparant inwonersportaal met als uitgangspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grotere emancipatie inwoners - Inwoners voeren meer regie over de aanpak in hun eigen ondersteuningsvraag en kunnen formele en informele netwerk hierbij betrekken - De inwoner voelt zich eigenaar van de oplossing en de informatie die ze hierbij uitwisselen informeel en formeel (het dossier) - De inwoner voert regie over het eigen ondersteuningstraject - De inwoner kan zelf betrouwbare informatie op zoeken (ehealth en e-consult) - De inwoner krijgt inzicht in de sociale kaart van de gemeente waar hij/zij woont en kan zo makkelijker de weg naar voorzieningen/ondersteuning vinden - De inwoner beslist wie ze toegang tot hun dossier willen geven - De samenwerking tussen inwoners, informele netwerk en professionals wordt gefaciliteerd en vergemakkelijkt - Toekomstbestendig in relatie tot de nieuwe Wet Elektronische gegevensuitwisseling in de zorg, die per 2020 van kracht gaat. - Dubbele of driedubbele registratie voorkomen
<p>Maatschappelijk effect en aanvaardbaarheid</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Doordat er op het inwonersportaal betrouwbare informatie te vinden is over onder andere de voorzieningen en het ondersteuningsaanbod in de gemeente, zal naar verwachting het gebruik van de voorliggende voorzieningen toenemen en de vraag naar specialistische ondersteuning/maatwerkvoorzieningen afnemen. - De inwoner heeft regie en kan altijd bij zijn/haar dossier als hij of zij bij de gemeente/ het lokale team om ondersteuning vraagt. - De inwoner krijgt transparant mee wat er door professionals vastgelegd wordt. - Het elektronisch samenwerken met de inwoners is een weg die in de toekomst sowieso ingericht dient te worden. <p>Op dit moment vinden er in de regio diverse trajecten plaats om te komen tot een dergelijk systeem. Het zou goed zijn als de gemeenten hier gezamenlijk regie op nemen en er een bestuurlijke opdracht komt om dit regionaal op te pakken.</p>

	<p>Het gebruik en inrichten van verschillende systemen per gemeente brengt incidentele en structurele meerkosten met zich mee en zorgt ervoor dat data uitwisseling lastiger wordt. Daarnaast draagt het gebruik van diverse cliëntsystemen niet bij aan het verminderen van de administratieve last van professionals.</p> <p>Eén regionaal toekomstbestendig inwonersportaal kan in de toekomst zorgen voor lagere kosten en meer tijd voor professionals voor daadwerkelijke ondersteuning van inwoners in plaats van administratieve lasten.</p>
--	--

NETWERK

Betrokken organisaties (o.a. relatie Beleidsplan SDD en Omdenknotitie SOJ)	<p>Zowel binnen de beleidsplannen van de SDD en de SOJ is de beweging naar de voorkant en het vergroten van de regie van inwoners een belangrijk thema. Een inwonersportaal is een middel om eigenaarschap meer bij de inwoner te leggen. Inwoners krijgen een portaal met informatie en tools aangereikt waar ze zichzelf mee kunnen helpen. Daarnaast kunnen ze zelf regie op hun ondersteuningsproces houden, doordat zij zelf informele en formele ondersteuners toe kunnen voegen aan hun dossier. Door middel van de transparante communicatie wordt er niet meer over, maar met de cliënt gepraat. Persoonlijk én digitaal.</p>
Lokale sturing en maatwerk	<ul style="list-style-type: none"> - Functionele eisen dienen lokaal opgehaald te worden, op basis van ervaringen. - Professionals dienen mee te kunnen kijken in de ontwikkeling en in de inrichting: zij weten wat er in de praktijk nodig is.

EFFECTEN EN RISICO'S

Kwaliteit	<p>Effect - Data vergelijking tussen de gemeenten blijft in stand.</p> <p>Niet iedere inwoner zal in staat zijn om zelf regie over zijn/haar dossier te voeren. Hier zal aandacht voor moeten zijn en er zal een passende oplossing voor ingericht moeten worden. Dit is echter niet onmogelijk. Er zijn diverse manieren om hier goed vorm aan te geven, bijvoorbeeld door gebruik te maken van het informele netwerk of een cliëntondersteuner.</p>
Juridisch	<ul style="list-style-type: none"> - Door eigenaarschap bij de gemeente te beleggen, blijft de gemeente dit systeem voor haar inwoners behouden; ook als de aanbieder verandert. Hierdoor blijft continuïteit in het inwonersplatform als tool voor inwoners om in regie te blijven/zijn én de keuzevrijheid voor zorg en ondersteuning geborgd. - Gebruikersrecht/plicht bij de lokale aanbieders organiseren.

Technische uitvoerbaarheid	<p>Ervaringen in het land en de regio laten zien dat het komen tot een goed integraal registratiesysteem/inwonersportaal veel tijd kost. Inhoud (visie) en techniek moeten samen komen in getransformeerde wereld met een van oudsher traditioneel systeem. Voorkom dat je te snel 'van achter het bureau' tot een programma van eisen komt en onvoldoende leert van ervaringen in de praktijk en een leer- en ontwikkelproces te kort laat duren.</p> <p>Hier is externe gespecialiseerde inzet voor nodig. Vooral van een (ICT) partij die ontwikkelcapaciteit heeft en samen tegen maatschappelijke aanvaardbare kosten meerjarig mee wil ontwikkelen op basis van praktijkervaringen van professionals en cliënten/inwoners. Hierdoor kan er een goed doordacht en goed werkbaar inwonersportaal ontwikkeld worden, dat toekomstbestendig is.</p>			
Financiën	2020	2021	2022	2023
Opbrengst	PM	PM	PM	PM
	<p>Het zal eerst een investering vragen voordat de opbrengsten te zien zijn. De opbrengsten zullen zichtbaar zijn in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Professionals winnen tijd en kunnen meer mensen op jaarbasis ondersteunen omdat een deel van de taken gedaan wordt door de inwoner (omdat ze in eenzelfde systeem werken). - Er is minder professionele hulp nodig, omdat de inwoner oplossingen in het normale leven vindbaar aangereikt krijgt. - Er zullen minder klachtgesprekken zijn t.a.v welke informatie wel of niet is uitgewisseld - Herleidbaar proces op data binnen het systeem voor inwoner en professional 			

Voordeel opbrengt	<p>Lokaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inwoners komen in eigen regie - Professionals kunnen in één systeem samenwerken bij inwoners waar mogelijk twee of meer professionals betrokken zijn - Betere procesondersteuning kan in het systeem vorm worden gegeven. <p>Regionaal</p> <ul style="list-style-type: none"> - Als regio laat je zien dat je een statement maakt in de transformatie en de inwoners echt wil faciliteren en in regie krijgen. Tegelijkertijd doe je dit samen met de inwoners en kijk je welke verantwoordelijkheid toch echt bij de mensen hoort en niet bij de overheid (normaliseren en demedicaliseren). Mogelijk zijn hier ook nog bij het rijk financiële impulsen voor te vinden. Dit zal uitgezocht moeten worden. - Naar verwachting zullen de kosten voor specialistische ondersteuning/maatwerkvoorzieningen dalen, doordat de inwoners sneller en makkelijker ondersteuning in het voorliggende veld kunnen vinden. <p>Extern</p> <ul style="list-style-type: none"> - De aanbieders die in de lokale teams participeren krijgen gebruikersrecht/plicht.
Zekerheid van de opbrengst	Op een termijn van 4 tot 5 jaar hoog

Voorstel E: Drempels inbouwen bij voorzieningen	
INHOUD	
Kern van het voorstel (kort samengevat)	<p>Door drempels in te bouwen kan het gebruik van voorzieningen gedempt worden. Drempels kunnen ertoe leiden dat inwoners geen beroep doen op ondersteuning. Mogelijk gaan inwoners de nodige ondersteuning buiten het formele circuit om zoeken, waardoor goedkopere oplossingen kunnen ontstaan. Dit vertaalt zich door naar minder gebruik van formele voorzieningen en dus minder uitgaven op de korte termijn. Drempels kunnen zowel worden opgeworpen voor de lokale algemene voorzieningen als voor de regionale maatwerkvoorzieningen.</p> <p>Drempels kunnen divers van aard zijn, zowel financieel, beleidsmatig als in dienstverlening. Bij financiële drempels valt te denken aan het invoeren of verhogen van eigen bijdragen. Zo'n bijdrage werkt ontmoedigend en drukt daarmee het gebruik van voorzieningen. Daarnaast krijgen gemeenten extra inkomsten doordat inwoners een hogere bijdrage voor de voorzieningen betalen. Voorbeelden van beleidsmatige drempels zijn het werken met wachtlijsten. Bij drempels in dienstverlening kan gedacht worden aan het minder zichtbaar maken van de voorzieningen of het bemoeilijken van het aanvraagproces.</p>
Doel	Het gebruik van voorzieningen dempen en daarmee de kosten van voorzieningen.

<p>Maatschappelijk effect en aanvaardbaarheid</p>	<p>Voor inwoners die formele ondersteuning nodig hebben, kan het opwerpen van drempels ertoe leiden dat ze ondersteuning gaan mijden, dan wel niet in staat zijn om dit aan te vragen. Daarbij kan het mijden ertoe leiden dat de zorgvraag later escaleert, doordat er niet tijdig hulp is ingezet. Op de lange termijn brengt dit weer hogere uitgaven met zich mee, omdat er dan zwaardere zorg nodig is om de inwoner te kunnen helpen.</p> <p>Onderzocht moet worden welke drempels in te voeren zijn. Daarbij moet ook geïnventariseerd worden welke groepen in welke mate worden geraakt en wat de maatschappelijke effecten daarvan zullen zijn.</p>
<p>NETWERK</p>	
<p>Betrokken organisaties (o.a. relatie Beleidsplan SDD en Omdenknotitie SOJ)</p>	<p>Met betrekking tot het opwerpen van drempels voor maatwerkvoorzieningen en specialistische ondersteuning moet overeenstemming gevonden worden met de regionale organisaties SDD en SOJ.</p>
<p>Lokale sturing en maatwerk</p>	<p>Lokaal heeft de gemeente zelf de keuze al dan niet drempels op te werpen voor het gebruik van algemene voorzieningen.</p> <p>In het kader van de transformatie van de ondersteuning, is het beleid er steeds meer op gericht te investeren in preventie en lokale voorzieningen en daarmee het gebruik van dure maatwerkvoorzieningen en specialistische ondersteuning te voorkomen. Vanuit dit perspectief is het geen logische beleidslijn drempels op te werpen bij algemene voorzieningen, tenzij de inzet erop gericht is nog meer in te zetten op de eigen kracht en het netwerk van de inwoner.</p>
<p>EFFECTEN EN RISICO'S</p>	
<p>Kwaliteit</p>	<p>Het opwerpen van drempels staat haaks op de inzichten van de afgelopen jaren, waarbij stress-sensitieve dienstverlening en makkelijke processen steeds meer het advies aan gemeenten is om inwoners tijdig en goed te helpen. Door het opwerpen van drempels voor ondersteuning verminder je niet alleen de zelfredzaamheid van mensen die (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben, maar vergroot je ook de kans op grotere vormen van kwetsbaarheid als gevolg van opeenstapeling van problematieken en de noodzaak van duurdere ondersteuning. Hierdoor kunnen de kosten op de lange termijn hoger zijn.</p>
<p>Juridisch</p>	<p>De juridische mogelijkheden om drempels op te werpen moeten worden onderzocht.</p>

Technische uitvoerbaarheid	Om te ontdekken wat deze beleidsaanpassing werkelijk doet, moet een nadere verkenning plaatsvinden. Hierin moet onder andere inzichtelijk gemaakt worden: <ul style="list-style-type: none"> - Welke drempels op te werpen zijn en wat hierin de juridische mogelijkheden zijn. Als het gaat om het invoeren van eigen bijdragen gelden in de Wmo bijvoorbeeld wettelijke maxima waar gemeenten zich aan moeten houden. Zo kan het ook zijn dat er met betrekking tot toegang juridische eisen zijn waar aan moet worden voldaan; - Welke doelgroepen in welke mate worden geraakt; - Wat de financiële opbrengst bij benadering op korte en langere termijn zal zijn. Ingeschat moet worden wat de omvang van het effect is en de mate van zekerheid dat die zich voordoet. 			
Financiën	2020	2021	2022	2023
- Opbrengst	PM	PM	PM	PM
	Op dit moment is de financiële opbrengst nog niet door te rekenen. Dit moet in de verkenning plaatsvinden.			
- Voordeel opbrengt	Lokaal / regionaal / extern Lokaal: Lokaal kan een voordeel ontstaan wanneer drempels worden opgeworpen voor het gebruik van algemene voorzieningen. Regionaal: Aangezien het grootste deel van de budgetten opgaat aan maatwerkvoorzieningen en specialistische ondersteuning, zal de opbrengst vooral regionaal vallen bij de SDD en de SOJ			
- Zekerheid van de opbrengst	Laag / hoog PM			

Voorstel F: Renderende tegenprestatie in de bijstand

INHOUD

Kern van het voorstel (kort samengevat)	<p>De renderende tegenprestatie is een maatregel waarmee beoogd wordt om ontwikkelkansen voor bijstandsgerechtigden te stimuleren en zo de kosten op de bijstand naar beneden bij te stellen. Dit kunnen we bereiken door het verplicht stellen van een (arbeidsmatige) tegenprestatie.</p> <p>Samenvattend biedt de renderende tegenprestatie de volgende effecten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ontwikkelkansen voor bijstandsgerechtigden. 2. Ontwikkelkansen voor Drechtwerk. 3. Invloed op de bijstandskosten. 4. Sturingskansen op de kosten voor het Persoonlijk Minimabudget (PMB). <p>Wanneer de hoogte van het PMB en de toekenning gekoppeld wordt aan de tegenprestatie sturen we op kosten en stimuleren we de arbeidsmatige tegenprestatie. Hierdoor neemt ook het perspectief op duurzame uitstroom uit de bijstand toe. (Een systeem waarbij een korting wordt toegepast bij het niet leveren of voldoen aan de tegenprestatie is uiteraard ook mogelijk)</p> <p>Daarbij kan gedacht worden aan een opzet waarbij Drechtwerk wordt ingezet als werkomgeving voor het leveren van de tegenprestatie. Drechtwerk beschikt over de benodigde kennis en ervaring om hier invulling aan te kunnen geven. Dit heeft als effect dat ook Drechtwerk een doorontwikkeling kan maken. Dit kan mogelijk tot gevolg hebben dat het productievolume en de omzet vergroot wordt met als gevolg een neerwaartse bijstelling van de gemeentelijke bijdrage.</p>
Doel	Bevorderen van uitstroom uit de bijstand en beheersing van de kosten PMB.
Maatschappelijk effect en aanvaardbaarheid	Bijstandsgerechtigden worden verplicht om (arbeidsmatige) werkzaamheden te verrichten. Hierdoor bouwen zij behalve werkervaring ook ritme, regelmaat en structuur op. Daarnaast levert het ook sociale contacten op.
NETWERK	
Betrokken organisaties (o.a. relatie Beleidsplan SDD en Omdenknotitie SOJ)	SDD Drechtwerk
Lokale sturing en maatwerk	De tegenprestatie in de bijstand is een voorstel dat regionaal verder uitgewerkt moet worden.
EFFECTEN EN RISICO'S	
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> - Verhoogde uitstroom uit de bijstand. - Doorontwikkeling van Drechtwerk. - Invloed op de bijstandskosten. - Sturingskansen op de kosten voor het Persoonlijk Minimabudget.
Juridisch	Participatiewet.

Technische uitvoerbaarheid	<p>Andere gemeenten hebben vergelijkbare trajecten al ingezet met een focus op vrijwilligerswerk, mantelzorg of actief werken aan schulden. https://www.rotterdam.nl/werken-leren/prestatie010/</p> <p>Een arbeidsmatige tegenprestatie waarbij inkomsten worden gegenereerd zou de meest ideale vorm zijn voor kostenreductie. Juridisch zou dit nader onderzocht moeten worden wat hiertoe de (creatieve) mogelijkheden zijn.</p>			
Financiën	2020	2021	2022	2023
- Opbrengst	PM	PM	PM	PM
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bijstandsgerechtigden doen verplicht werkervaring op waardoor het perspectief op duurzame uitstroom toeneemt. 2. Bijstandsgerechtigden die niet aan de tegenprestatie willen maar wel kunnen meewerken, worden gemotiveerd om zelfstandig uit de bijstand te stromen. 3. Ontwikkelmogelijkheden voor Drechtwerk waardoor de gemeentelijke bijdrage af zou kunnen nemen. 			
- Voordeel opbrengt	Lokaal / regionaal			
- Zekerheid van de opbrengst	Hoog			

Voorstel G: Uitnutten SROI Waarde

INHOUD

Kern van het voorstel
(kort samengevat)

Social Return on Investment (SROI) maakt onderdeel uit van de Drechtstedelijke inkoopvoorwaarden. Met het SROI beleid beogen we om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te betrekken bij de uitvoering van aanbestede werken en diensten om hen zo naar werk te bewegen. In de huidige situatie wordt bij Drechtstedelijke aanbestedingsprojecten een ondergrens van 5% van de totale opdrachtwaarde aangehouden. Bedrijven zijn daarmee verplicht om 5% van de totale opdrachtwaarde te besteden aan doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Het toezicht op de invulling en de uitvoering van de SROI is belegd bij Baanbrekend Drechtsteden. Een nadeel van de huidige invulling is dat deze vaak kortstondig werk genereren en daarmee weinig tot niet duurzaam zijn. Door opnieuw te kijken naar de SROI waarde met in ogenschouw het financieel potentieel biedt dit kansen.

Denkbare mogelijkheden zijn:

1. Regionaal SROI Fonds

In plaats van bedrijven zelf uitvoering te laten geven aan de SROI verplichting, zou je ze de mogelijkheid (of verplichting) kunnen bieden om een storting te doen in een regionaal SROI fonds als afkoopsom van de aangegane verplichting. Vanuit dit fonds zouden kosten als Loonkostensubsidie, trainingen en opleidingen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (bijstandspotentieel) vergoed moeten kunnen worden. Zo sturen we op de in- en uitstroom uit de bijstand en kunnen we de oplopende kosten voor Loonkostensubsidie gedeeltelijk terughalen bij het bedrijfsleven. Dit levert een financieel voordeel op, aangezien het verdeelmodel vanuit het rijk negatief voor de Drechtsteden uitpakt.

2. Spaarpot model

Een andere mogelijkheid zou kunnen zijn om voor bedrijven een spaarpot model te introduceren. Op deze wijze kunnen ze mensen met een afstand tot arbeidsmarkt langdurig in dienst nemen, waardoor ze fictief SROI waarde opsparen die later ingezet kan worden.

3. Voortgezet Speciaal Onderwijs

In deze variant bieden we bedrijven de mogelijkheid om jongeren van het VSO langdurige stageplaatsen aan te bieden om hen vakgericht en praktisch op te leiden. De kosten voor het opleiden en het begeleiden van de jongeren zouden dan ingezet moeten kunnen worden als invulling van de SROI verplichting. 'Kansarme' jongeren worden op deze manier kansrijk opgeleid waardoor de kans dat zij uiteindelijk aangewezen zijn op ondersteuning vanuit de Participatiewet afneemt.

Uiteraard zouden de mogelijkheden ook naast elkaar moeten kunnen bestaan. Dit heeft wel tot gevolg dat de financiële impact van een Regionaal SROI Fonds kleiner wordt.

Doel

Uitnutten van de financiële en maatschappelijke kansen van de SROI verplichting.

Maatschappelijk effect en aanvaardbaarheid	Kansrijker positioneren van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt op de arbeidsmarkt.			
NETWERK				
Betrokken organisaties (o.a. relatie Beleidsplan SDD en Omdenknotitie SOJ)	SCD (Bureau Inkoop) SDD/Baanbrekend Drechtsteden			
Lokale sturing en maatwerk	Regionale aansturing.			
EFFECTEN EN RISICO'S				
Kwaliteit	Verlaagde instroom in de bijstand en een verhoogde uitstroom uit de bijstand waarbij het bedrijfsleven via de SROI mede financier wordt van de loonkostensubsidie die zij als werkgever ook ontvangt.			
Juridisch	Juridisch toetsen van de voorgestelde aanpassingen.			
Technische uitvoerbaarheid	Aanpassen van de regionale inkoopvoorwaarden SROI.			
Financiën	2020	2021	2022	2023
- Opbrengst	PM	4.000.000	4.000.000	4.000.000
	<p>Het totaal aan regionaal gegenereerde SROI waarde was in de afgelopen jaren als volgt opgebouwd;</p> <p>2016 - € 9.492.290 2017 - € 6.050.000 2018 - € 4.093.497</p> <p>Wanneer we een regionaal SROI fonds op zouden richten staat de maximale directe financiële impact gelijk aan de totale gegenereerde waarde. Het jaar 2016 was uitzonderlijk hoog, gemiddeld ligt de waarde tussen de 4 en 6 miljoen euro. Uiteindelijk is de opbrengst afhankelijk van de nieuwe inkoopvoorwaarden, is de afdracht vrijblijvend of verplicht?</p> <p>Het vrijblijvend instellen van een regionaal SROI fonds zou kunnen leiden tot een lage financiële bijdrage vanuit het bedrijfsleven waardoor het financiële effect lager zal zijn. Het verplicht stellen zou prijsopdrijvend kunnen werken bij de aanbesteding van werken en diensten.</p>			
- Voordeel opbrengt	Lokaal / regionaal			
- Zekerheid van de opbrengst	Gemiddeld			

Voorstel H: Verlengde Jeugdzorg

INHOUD

<p>Kern van het voorstel (kort samengevat)</p>	<p>Jongeren vallen tot aan hun 18e verjaardag wettelijk gezien onder de verantwoordelijkheid van hun ouders of verzorgers, daarna zijn ze volgens de wet zelfstandig. Knelpunten treden op als de organisatie waar de begeleiding van komt geen contract heeft met de Wmo van de gemeente. Als de jongere in een pleeggezin woont of eigenlijk niet meer thuis kan wonen. Of als de jongere zelfstandig wil wonen maar het nog niet redt met 1 of 2 keer per week begeleiding.</p> <p>Het CIZ geeft vaak (nog) geen indicatie voor de Wet langdurige zorg (Wlz) af, want zij kunnen nog niet vaststellen of dit langdurig nodig is. En vaak is er bij veel jongvolwassene nog sprake van ontwikkel perspectief. Daarnaast kan de indicatie niet worden verlengd onder de Jeugdwet, want er is een andere oplossing: de Wmo. Het is onduidelijk of de jongere dan bij de Wmo terecht kan voor beschermd wonen of dat deze zorg eigenlijk te zwaar is. De verlengde Jeugdwet biedt oplossingen en mogelijkheden om de jeugdhulp voor een afgesproken periode te kunnen verlengen (tot 23 jaar). Hierdoor ontstaat meer tijd om de overgang tussen Jeugd en Wmo beter te laten verlopen. Een verlengde jeugdzorg indicatie is echter (gezien een huisvestingscomponent) een dure aangelegenheid.</p> <p>Regio AV, DS en HW</p> <p>Bij de uitvraag naar de aantal verlengde jeugdzorg indicaties in onze regio (DS, AV en HW) komen we op circa 58 cliënten. Dit zijn kinderen die 18 jaar zijn geworden en door de zorg/ondersteuning die nog nodig blijkt een verlengde jeugdzorgindicatie toegekend hebben gekregen. Van de 58 cliënten is er bij 44 jeugdvolwassenen een 'verblijfscomponent' aan de orde. (bron: SO jeugd, peildatum mei 2019)</p> <p>Momenteel hebben we regelmatig te maken met inhoudelijke en financiële discussies bij de overheveling van een jongvolwassene van de Jeugdwet naar de Wmo (Beschermd wonen indien er een wooncomponent aan de orde is). De problematiek pakken we effectief doch ad hoc op maar we zien inhoudelijke en financiële nut en noodzaak dit vraagstuk strategisch op te pakken.</p>
<p>Doel</p>	<p>Een jongvolwassene van 17 naar 18, die nog zorg/nabijheid nodig heeft op de juiste tijd en plek ondersteuning bieden binnen acceptabele financiële kaders</p>
<p>Maatschappelijk effect en aanvaardbaarheid</p>	<p>Het is zeer interessant nader onderzoek te doen naar deze groep om meerdere redenen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het raakt twee wetten waar we als gemeente verantwoordelijk voor zijn; i.c. Jeugdwet en Wmo (Beschermd wonen en opvang). De stagnatie (met hoge kosten) in de ene portefeuille in combinatie met ontoereikende woonzorgproducten in de andere portefeuille houden elkaar in stand. 2. Jeugdvolwassenen op de juiste plek (waar ze het beste gedijen); De indicatie verlengde jeugdzorg <i>inclusief verblijf</i> valt voor wat betreft financiën onder een Jeugdzorg regime, met als gevolg dat we (in sommige gevallen) onnodig te maken hebben met strengere en duurdere vormen van zorg/ondersteuning. Bovendien is de belangrijkste vraag of

	<p>een jongvolwassene voldoende gedijt in een regime waarbij het met 'minder kan'. Denk hierbij aan zelfstandig wonen in een kamertraining constructie met de mogelijkheid om dit stap voor stap af te bouwen. Momenteel investeren we binnen de woonzorgketen onvoldoende in het realiseren van passende woonzorgconcepten waardoor we onnodig (en misschien erger nog, zonder het in de gaten te hebben) stagnatie veroorzaken in de ondersteuning van deze jongvolwassenen richting (zoveel als mogelijk) zelfstandigheid.</p> <p>3. Mogelijke besparing is de moeite waard; Een jeugdzorgindicatie met verblijf kost gemiddeld 70.000 euro (exclusief behandeling) per jaar, tegenover een WMO/BW regime van gemiddeld 11.000 euro (exclusief zorg/ondersteuning) per jaar. Al zouden we op jaarbasis 25 jongvolwassene kunnen laten doorstromen naar een WMO regime (ervan uitgaande dat dit zorginhoudelijk het beste past) zouden we al circa 1.475.000 euro kunnen besparen op de huisvestingscomponent.</p> <p><i>N.b. Dit voorstel gaat enkel over de mogelijke besparingen voor wat betreft de wooncomponent. We laten in dit voorstel daarmee bewust <u>de zorgcomponent buiten beschouwing</u>. Het is in de verdere uitwerking en realisatie van dit voorstel inherent dat op termijn ook besparingen mogelijk zijn op de zorg/ondersteuning componenten, dit is echter geen doel op zich aan de voorkant!</i></p>			
NETWERK				
Betrokken organisaties (o.a. relatie Beleidsplan SDD en Omdenknottie SOJ)	De jongvolwassene zelf, SOJ, BW&O, SDD, Huisvesting (dossier wonen) – inclusief corporaties, zorginstellingen.			
Lokale sturing en maatwerk	Zie eerdere toelichting ad 3.			
EFFECTEN EN RISICO'S				
Kwaliteit	Door de woonzorgcomponenten voor jeugdvolwassenen uit te breiden, kunnen we meer passende ondersteuning bieden aan jongvolwassenen. Daarnaast levert dit een financieel voordeel op.			
Juridisch	Het Wmo regime biedt voldoende beleidsruimte en vrijheid om de indicaties om te zetten.			
Technische uitvoerbaarheid	Startten met een eerste analyse van de 44 cliënten (obv aanpak korte termijn en lange termijn formuleren)			
Financiën	2020	2021	2022	2023
- Opbrengst	500.000	500.000	notk	notk
	Bij een doorstroom van circa 10 cliënten op jaarbasis (kan men per cliënt circa 50K besparen per cliënt); Dit betreft een minimale opbrengst			

- Voordeel opbrengt	De woonzorgvoorzieningen worden vanuit regionale middelen bekostigd. Daar zal het financiële voordeel zichtbaar zijn.
- Zekerheid van de opbrengst	Hoog

Voorstel I: - Renderende tegenprestatie in de zorg	
INHOUD	
Kern van het voorstel (kort samengevat)	<p>Enerzijds is er sprake van een toenemende vergrijzing en behoefte aan zorg en huishoudelijke ondersteuning. Anderzijds staan er ruim 8.000 mensen in de Drechtsteden aan de kant (SDD en UWV).</p> <p>Door de renderende tegenprestatie in de zorg willen we de bereidheid van deze groep om via scholing ingezet te worden voor zorgtaken aanwakkeren. Dit willen we doen door middel van het beschikbaar stellen van de maximale vrije ruimte binnen de uitkering om tegen vergoeding mantelzorgtaken uit te voeren. Hiermee kunnen we de mogelijkheden van een algemene voorziening uitbreiden en de maatwerkvoorzieningen in de Wmo uitstellen.</p>
Doel	<p>Binnen de groep mensen die nu aan de "kant" staan wordt actief gezocht naar personen die bereid zijn om een Entree opleiding met eventueel daaraan gekoppeld een MBO 2 opleiding (BBL) met een zorgprofiel te gaan volgen.</p> <p>Tijdens de opleiding, is er – naast de lesdag - een stageverplichting van circa 16 uur per week.. Als stagevergoeding ontvangen zij een bedrag van € 300,- per maand, dat niet wordt gekort op hun uitkering (blijft binnen de vrije ruimte van € 3.900 per jaar).</p> <p>Doordat deze stages werken als een voorliggende algemene voorziening, neemt de vraag naar maatwerkvoorzieningen af. Na de opleiding kan de inzet worden voortgezet als mantelzorger met dezelfde vergoeding, tenzij de kansen op betaald werk zodanig zijn verbeterd dat er sprake kan zijn van uitstroom naar de reguliere markt.</p>
Maatschappelijk effect en aanvaardbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> - Een voorliggende voorziening die een bredere groep mensen kan bedienen. - Een uitgesteld beroep op maatwerkvoorzieningen binnen de Wmo - Kwalitatief betere en kwantitatief meer zorg beschikbaar. - Versterking van het lokale netwerk. - Vermindering van het aantal uitkeringsgerechtigden (bij uitstroom na diplomering).
NETWERK	

Betrokken organisaties (o.a. relatie Beleidsplan SDD en Omdenknotitie SOJ)	<ul style="list-style-type: none"> - SDD geeft potentiële deelnemers toestemming om deze opleiding te gaan doen. - Het lokale mantelzorgbudget (in Alblasterdam is dit circa € 100.000,- per jaar) wordt ingezet voor de vergoeding aan de stagiaires / mantelzorgers. - De gemeentelijke bijdrage Wmo aan de SDD gaat plaatsvinden op basis van werkelijk gebruik. Waardoor lokaal het effect van deze maatregel ook financieel voelbaar wordt. - Er is sprake van een uitvoeringsorganisatie (lokaal) die de uitvoering coördinatie verzorgt. 			
Lokale sturing en maatwerk	Lokale sturing vindt plaats vanuit het lokale netwerk van maatschappelijke organisaties, waarin de gemeente een coördinerende functie heeft. Maatwerk voor zowel de aan te bieden			
	dienst als de uitvoering van de gevraagde dienst vindt plaats in dit netwerk.			
EFFECTEN EN RISICO'S				
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> - De kwaliteit van zowel de zorg, die laagdrempelig beschikbaar komt, gaat omhoog - De ontwikkelingsmogelijkheden van deelnemers (naast ontwikkeling, zinvolle dagbesteding en vergroten van de mogelijkheden tot uitstroom naar regulier werk) neemt toe. - De participatiewet wordt op deze manier dienend aan de Wmo 			
Juridisch	Deelnemers aan het programma dienen ingeschreven te worden bij ROC, in dit geval Da Vinci, en lopen hun stage bij een erkend leerwerkbedrijf. Hiervoor ontvangen zij een stagevergoeding die past binnen de vrijlatingsgrens van de WWB (Participatiewet).			
Technische uitvoerbaarheid	Voor de uitvoering van dit plan is het nodig dat er lokaal voldoende leerwerkorganisaties aanwezig zijn om de uitvoering te borgen.			
Financiën	2020	2021	2022	2023
- Opbrengst	200.000	225.000	350.000	350.000
	<p>Deze berekening gaat uit van de Alblasterdamse situatie. 2020 en 2021 betreft een groep van 15 deelnemers die met elkaar 30 hulpvragers bedienen. Vanaf 2020 is gerekend met 30 deelnemers die circa 50 tot 60 hulpvragers bedienen. Voor Alblasterdam is dat wel de grens. Er wordt gerekend met 2 uitstromers naar betaald werk aan het einde van de opleiding, maar dat kan uitgroeien tot 10 of 15 en dan is het rendement voor de te verstrekken uitkeringen veel groter.</p> <p><i>Omdat het om lokale middelen gaat is het afhankelijke van de keuze van lokale colleges en raden of dit rendement hoger uit kan vallen.</i></p>			

<p>- Voordeel opbrengt</p>	<p>Lokaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meer zorgaanbod; - geen overbelasting van mantelzorgers; - lager beroep op maatwerkvoorzieningen van de Wmo. <p>Regionaal</p> <ul style="list-style-type: none"> - lagere kosten voor de maatwerkvoorzieningen van de Wmo; - eerdere signalering van andersoortige problemen, waardoor er tijdig ondersteuning geboden kan worden en de vraag voor duurdere vormen van ondersteuning uitgesteld kan worden. <p>Extern</p> <ul style="list-style-type: none"> - versteviging van het netwerk en het bestaansrecht van leerwerkbedrijven.
<p>- Zekerheid van de opbrengst</p>	<p>hoog</p>

Voorstel J: Opkopen van schulden	
INHOUD	
<p>Kern van het voorstel (kort samengevat)</p>	<p>Er is aangetoond dat het hebben van schulden andere problemen bij een gezin/inwoner kan verergeren. Er is onderzocht of het opkopen van schulden bij kan dragen aan het voorkomen van ergere problemen en de inzet van (dure) ondersteuning.</p> <p>Uit de ontvangen adviezen blijkt dat het opkopen van schulden :</p> <ul style="list-style-type: none"> • de achterliggende problemen (zoals multiproblematiek) alleen niet oplost. Het gaat om een combinatie van maatregelen die cliënten helpen hun (financiële) zaken op orde te krijgen en te houden. Om te voorkomen dat een cliënt na een tijdje weer problematische schulden heeft. Duurzame effectiviteit dus. Je kunt beter de focus leggen op voorkomen en beperken van schulden, samen met partners in het sociaal domein. • (ook bij andere gemeenten die de pers halen) vaak feitelijk schuldsanering blijkt te zijn. Een instrument dat de SDD al vaak toepast (streven is 80%) en vaker wil toepassen (indien mogelijk). Ook omdat schuldsanering in de uitvoering administratief op de langere termijn efficiënter is dan schuldbemiddeling (geen heronderzoek, aflossingstermijn wijzigen niet). • niet tot betekenisvolle financiële besparingen leidt. Eerder zouden gemeenten er zelf een budget voor moeten willen vrijmaken. Of een zakelijke partner (verzekeraar?) vinden die ook wil voorfinancieren en waarbij de beperking van de schadelast gelijk of groter is dan de investering. Op dit moment is een dergelijke partij niet bekend. Overigens vallen eventuele financiële voordelen voor bijvoorbeeld een verzekeraar in de Zvw; een gemeente profiteert daar zelf niet direct van mee.

Doel	Het realiseren van financiële stabiliteit, zodat andere problematieken voorkomen dan wel sneller opgelost kunnen worden en de kosten voor ondersteuning gereduceerd kunnen worden.			
Maatschappelijk effect en aanvaardbaarheid	Het maatschappelijke effect is minder groot dan verwacht. Met de inzet van maatregelen voor het voorkomen van schulden wordt er een groter maatschappelijk effect verwacht dan bij het opkopen van schulden.			
NETWERK				
Betrokken organisaties (o.a. relatie Beleidsplan SDD en Omdenknotitie SOJ)	SDD			
Lokale sturing en maatwerk	Opkopen van schulden zou aansluiten de taken van de SDD op het gebied van schuldhulpverlening.			
EFFECTEN EN RISICO'S				
Kwaliteit	Het opkopen van schulden biedt niet vanzelfsprekend een oplossing voor achterliggende problematieken. Het voorkomen van schulden en het beperken van schulden, onder meer door bestaande instrumenten zoals sanering en bemiddeling, en een sluitende ketenaanpak voor schulden zal een grotere impact hebben.			
	Door alleen de schulden af te lossen of op te kopen, wordt er nog niks gedaan aan het gedrag of de omstandigheden die aan de schulden ten grondslag liggen en het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid van de persoon met schulden.			
Juridisch	Dit voorstel is juridisch mogelijk			
Technische uitvoerbaarheid	Dit zal samen met de SDD vormgegeven moeten worden. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de ervaringen met de pilot opkopen van schulden bij jongeren.			
Financiën	2020	2021	2022	2023
- Opbrengst	PM	PM	PM	PM
	Betekenisvolle financiële besparingen zijn er niet te behalen. Eerder zullen er investeringen (budget opkopen bij gemeenten) en intensiveringen (succesvolle aanpak van schulden levert eerst meer werk op, zeker omdat nog niet alle mensen met schulden zich uit zichzelf melden bij de SDD) nodig zijn.			
- Voordeel opbrengt	Niet lokaal en niet regionaal. Er zullen eerder extra investeringen gedaan moeten worden.			
- Zekerheid van de opbrengst	Laag			

Voorstel K: 4% multiprobleemhuishoudens met hoogste kosten

INHOUD

Kern van het voorstel (kort samengevat)	Voor 4% van de huishoudens in Nederland, en dat geldt ook voor de Drechtsteden, is er sprake van multiproblematiek (problemen op meerdere levensdomeinen). Door op deze doelgroep intensief in te zetten kunnen optimalere, integrale, goedkopere ondersteuningsplannen worden gemaakt. Vaak is daarvoor eerst een doorbraak nodig.			
Doel	Van een 'duur' gezin met een suboptimaal plan naar een goedkoper en beter plan.			
Maatschappelijk effect en aanvaardbaarheid	Omdat de aanpak zowel betere ondersteuning als lagere kosten oplevert is het maatschappelijk draagvlak naar verwachting groot.			
NETWERK				
Betrokken organisaties (o.a. relatie Beleidsplan SDD en Omdenknotitie SOJ)	Bij deze gezinnen is vrijwel zonder uitzondering zowel de SOJ als de SDD betrokken. De combinatie schulden/jeugdhulp komt veel voor. De SOJ en SDD hebben een rol in mogelijk maken van doorbraken in de aanpak.			
Lokale sturing en maatwerk	Uit meerdere onderzoeken blijkt dat bij multiprobleemhuishoudens maatwerk een uitkomst biedt. Hierop kan lokaal gestuurd worden (via de wijkteams), indien nodig.			
EFFECTEN EN RISICO'S				
Kwaliteit	Geen, we gaan uit van het gewenste toekomstperspectief van het gezin en werken daarnaartoe. Wel realisme nodig in kwaliteitswinst: 10% verbetering is ook een verbetering en het gezin heeft ook recht op de eigen hectiek. Normaliseren in het achterhoofd houden.			
Juridisch	Doorbraken vinden plaats binnen mogelijkheden van de regelgeving (bijvoorbeeld rechtmatig inzetten afwijkingsbevoegdheid). Hierbij moeten we altijd oppassen voor precedentwerking, maar vaak gaat het om uitlegbare 'ongelijke gevallen' die je dus 'ongelijk kunt behandelen'.			
Technische uitvoerbaarheid	Het privacyvraagstuk moet opgelost worden (hoe benader je de gezinnen, vanuit welke informatie en door wie). Om de aanpak te financieren hebben we óf een externe financier nodig (zorgverzekeraar of maatschappelijke tak van een bank, die hebben zeker interesse), óf we moeten regionaal dit deel van het budget losmaken uit de contracten met betrokken zorgaanbieders.			
Financiën	2020	2021	2022	2023
- Opbrengst	3%	3%	3%	3%
	Per gezin is een besparing mogelijk van 20% mogelijk, waarvan ongeveer de helft Wlz en Zvw is (mogelijke financier zou daarom ook VGZ kunnen zijn). Gezien het verwachte rendement van 20%			

	<p>is het ook mogelijk om externe financiers hierop te vinden in de vorm van een Social Impact Bond.¹</p> <p>Ook als de zorgverzekeraar niet meedoet: een besparing van 10% op de 4% duurste gezinnen is voor de regio een hele interessante businesscase. De duurste gezinnen beslaan namelijk zo'n 30% van het totale budget van Wmo/Jeugdwet. Denk dus aan een bezuiniging van 3% op het totale budget, terwijl deze gezinnen ook beter geholpen zijn.</p>
- Voordeel opbrengt	Regionaal en extern (Wlz/Zvw)
- Zekerheid van de opbrengst	Hoog, in de gemeente Den Haag wordt hiermee al gewerkt, zorgverzekeraar CZ financiert en alleen bij bewezen resultaat/financieel effect voor de gemeente krijgt de financier de investering terugbetaald.

¹ Info bijvoorbeeld op: <https://www.abnamro.com/nl/over-abnamro/indemaatschappij/duurzaamheid/financieren-en-beleggen/social-impactbonds/index.html>

Voorstel L: Medische en gemeentelijke verwijzroute gelijktrekken	
INHOUD	
Kern van het voorstel (kort samengevat)	<p>Binnen de jeugdhulp mag een gemeente de medische verwijzroute niet beperken. Iedereen moet naar een huisarts of andere verwijz kunnen voor toegang tot jeugdhulp. Gemeenten mogen echter wel regels stellen aan de wijze waarop jeugdhulpaanbieders omgaan met inwoners die een medische verwijzing hebben gekregen. Gemeenten mogen in de verordening en de overeenkomsten met aanbieders opnemen hoe de aanbieder vaststelt wat er eigenlijk aan de hand is, welke zorg nodig is en of mensen dat (volgens het beleid van de gemeente) zelf moet kunnen oplossen, met een voorliggende voorziening of een individuele voorziening. En in dat laatste geval wat voor voorziening en hoe lang.</p> <p>Door de medische verwijzroute en de gemeentelijke verwijzroute gelijk te trekken, moeten deze voortaan leiden tot gelijke uitkomsten. Dit vraagt om een duidelijk kader en beoordeling en handhaving van de uitvoering hiervan.</p>
Doel	We willen dat er een sterkere verbinding ontstaat tussen de verschillende verwijzers naar jeugdhulp en we willen meer grip op de doorverwijzingen. Dit zal bijdragen aan een vermindering van de uitgaven aan jeugdhulp. En belangrijker: we kunnen hierdoor betere, meer integrale, hulp organiseren bij specifieke vragen van jeugdigen en gezinnen.
Maatschappelijk effect en aanvaardbaarheid	Het is maatschappelijk wenselijk dat, ongeacht de route naar jeugdhulp, het toetsingskader wat er in die situatie nodig is gelijk is.
NETWERK	
Betrokken organisaties (o.a. relatie Beleidsplan SDD en Omdenknotitie SOJ)	Er is in het Meerjarenperspectief Jeugdhulp Zuid-Holland Zuid de afspraak gemaakt dat alle gemeenten op lokaal niveau de samenwerking met huisartsen gaan versterken.
Lokale sturing en maatwerk	Lokaal de samenwerking met huisartsen versterken.
EFFECTEN EN RISICO'S	
Kwaliteit	Door uitspraken te doen over de te leveren kwantiteit en kwaliteit komt er meer sturing op normaliseren, inzetten van lichtere ondersteuning en tijdig inzetten van expertise.

Juridisch	<p>Uit de memorie van toelichting bij de Jeugdwet blijkt het handelen van jeugdhulpaanbieders bij de medische verwijfsroute niet zomaar mogelijk. De toeleiding vindt plaats in vier stappen: 1) vaststellen hulpbehoefte, 2) vaststellen onderliggende beperkingen, stoornissen of opgroei- en opvoedingsproblematiek, 3) aard en omvang van de benodigde zorg en 4) inzet van eigen netwerk, algemene voorziening of individuele voorziening. De medische verwijfsroute raakt alleen stap 1. De jeugdhulpaanbieder voert de stappen 2, 3 en 4 uit. Daarbij dient hij rekening te houden met contractuele afspraken met de gemeenten én de gemeentelijke verordeningen.</p> <p>Als in contracten en verordeningen is opgenomen hoe de toegang (en dus ook de jeugdhulpaanbieders bij een medische verwijfsroute) stappen 2, 3 en 4 moet toepassen, zijn in theorie geen verschillende uitkomsten te verwachten tussen de gemeentelijke toegang en de medische verwijfsroute. Uiteraard dienen de gemeenten ter controle daarop wel goed contractmanagement te voeren (heeft de jeugdhulpaanbieder na verwijfsroute het contract en de verordening goed toegepast om tot een passend – lees: niet te duur – aanbod te komen?).</p>			
	<p>Het zou kunnen leiden tot significante omzetsdalingen bij bepaalde jeugdhulpaanbieders. Dit kan tot juridisch getouwtrek leiden over een redelijke prijs (of: een redelijk budgetplafond). Reële tarieven en budgetplafonds zijn namelijk gebaseerd op onder andere verwachte omzetten. Ook daarom is het verstandig vooraf jeugdhulpaanbieders te betrekken bij het opstellen of aanpassen van deze kaders. Het is ook verstandig contractueel vast te leggen hoe om te gaan met significante omzetsdalingen.</p>			
Technische uitvoerbaarheid	<p>Jeugdhulpaanbieders toetsen kaders altijd aan regels die op hen van toepassing zijn. Als het toepassen van deze kaders tot tuchtrechtelijk verwijfsbaar handelen kan leiden, zullen aanbieders deze kaders niet (goed) toepassen. Het is dus te adviseren de kaders eerst goed met de jeugdhulpaanbieders af te stemmen. Het is aan te bevelen om - samen met de aanbieders en toegangspersonals - te komen tot een aangescherpt afwegingskader ten behoeve van de toeleiding naar het juiste product.</p>			
Financiën	2020	2021	2022	2013
- Opbrengst	1,0 mln.	1,6 mln.	1,0 mln.	1,6 mln.
	<p>We verwachten met deze maatregel dat de kosten van de jeugdhulp op regionaal niveau zal afnemen. Er zijn nog geen ervaringen elders om een besparing op te baseren – in Eindhoven is de verordening wel aangepast maar zijn er nog geen resultaten bekend. Eerst jaar investeren in uitvoerbaar toetsingskader. Iedere twee jaar herzien/bijstellen.</p>			
- Voordeel opbrengt	Regionaal.			
- Zekerheid van de opbrengst	Gemiddeld. Er is nog geen ervaring met deze aanpak.			